
ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Т.С. НОВАК, кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри аграрного, земельного та екологічного права
імені академіка В.З. Янчука

Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: tomanovak1980@gmail.com

В.О. МЕЛЬНИК, кандидат юридичних наук,
асистент кафедри цивільно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет
E-mail: viktoriiia.melnyk@ukr.net

Анотація. У статті проведено науково-теоретичний аналіз законодавства, яким запроваджуються зелені облигації як інструмент фінансування органічного виробництва, а також визначено шляхи його удосконалення.

Визначено, що новий вид цінних паперів – зелені облигації, можуть стати одним із інструментів для підтримки розвитку сфери органічного сільськогосподарського виробництва. Доведено, що виокремлення в якості напряму проектів екологічного спрямування, які передбачають використання залучених коштів від емісії зелених облигацій, органічного землеробства, є дискусійним, зважаючи на відсутність нормативного визначення даного поняття, що може ускладнити практичну реалізацію законодавчих приписів та дотримання стандартів емісії зелених облигацій (Green Bond Principles). На основі аналізу правової доктрини в частині визначення понять «органічне землеробство», «органічне рослинництво», «органічне виробництво», а також особливостей органічного виробництва, зроблено висновок про те, що органічне рослинництво, тваринництво, аквакультура повною мірою відповідають категоріям екологічних проектів, передбачених принципами GBR (таким як: екологічно сталі сільське господарство, тваринництво та аквакультура; сільськогосподарські технології, що не шкодять клімату та ін.)

Запропоновано викласти абзац перший ч. 2 ст. 18 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» в такій редакції: «проект екологічного спрямування – це проект у сфері альтернативної енергетики, енергоефективності, мінімізації утворення, утилізації та переробки відходів, впровадження екологічно чистого транспорту, органічного виробництва, збереження флори і фауни, водних і земельних ресурсів, адаптації до змін клімату, а також інший проект, спрямований на захист навколишнього

природного середовища, впровадження екологічних стандартів, скорочення викидів у навколишнє природне середовище».

Ключові слова: державна підтримка, зелені облигації, правове забезпечення, проект екологічного спрямування, органічне виробництво, органічне землеробство, органічна продукція

Актуальність.

Україна, будучи аграрною державою, має значний потенціал розвитку органічного сільськогосподарського виробництва. Все більше виробників сільськогосподарської продукції обирають саме цей вектор діяльності (зокрема за останніми даними моніторингу Мінекономіки у 2019 році в Україні нараховувалось 617 операторів органічного ринку, з яких 470 – саме сільськогосподарські виробники) («Органічне виробництво в Україні ...»). Це свідчить про посилення попиту на органічні продукти як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках. За офіційними даними, внутрішній ринок органічної продукції у 2020 році склав 25,1 млн грн, продемонструвавши ріст на 3 % («Внутрішній органічний ринок ...»), а загальний експорт української органічної продукції за цей же період сягнув позначки 204 млн доларів США («Експорт української органічної продукції ...»). Однак подальша позитивна динаміка розвитку органічного виробництва значною мірою залежить від позиції держави, від способів, напрямів, обсягів підтримки даної сфери.

Варто відмітити, що у 2021 році державній підтримці органічного виробництва була приділена велика увага. А саме, Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування

Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції» від 05.11.2020 р. № 985-IX змінено ст. 17-2 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004 р. № 1877-IV – передбачено три нові напрями державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції: 1) виділення бюджетних субсидій з розрахунку на одиницю оброблюваних угідь та/або одну голову великої рогатої худоби; 2) відшкодування до 30 % вартості витрат на проведення сертифікації органічного виробництва; 3) відшкодування до 30 % вартості витрат на придбання дозволених для використання засобів захисту рослин та добрив, насіння, садивного матеріалу та кормів. Щодо обсягів фінансування, то бюджет підтримки органічного виробництва на 2021 рік передбачався у розмірі 100 млн грн («Програми держпідтримки АПК на 2021 рік ...»).

Безумовно, такі нововведення є позитивними, однак держава повинна і може підтримувати сферу органічного виробництва комплексно, різними способами, надаючи тим же виробникам органічної сільськогосподарської продукції і більший вибір і ширші можливості для залучення фінансових ресурсів на розвиток своєї справи.

І одним із таких способів може стати налагодження в Україні ринку

так званих зелених облігацій – нового виду цінних паперів, запроваджених (з 01.07.2021 р.) Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 р. № 3480-IV у редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» 19.06.2020 р. № 738-IX. Оскільки зелені облігації є новелою для України, дослідження питань правового забезпечення їх застосування для різних напрямів, зокрема для фінансування проектів із органічного виробництва, наразі не здійснювалось, що підкреслює своєчасність та актуальність даної праці.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Існуючі доробки у сфері правового регулювання органічного виробництва, серед яких роботи О.В. Гафурової, В.М. Єрмоленка, В.М. Корнієнка, П.Ф. Кулинич, Т.В. Курман, С.І. Марченко, В.О. Мельник, А.М. Статівки, О.М. Туєвої, В.Ю. Уркевича та інших, проводились до згаданих законодавчих змін і окреслених аспектів не торкалися.

Метою статті є науково-теоретичний аналіз законодавства, яким запроваджуються зелені облігації як інструмент фінансування органічного виробництва, виокремлення основних проблемних аспектів у цій сфері та вироблення пропозицій щодо їх вирішення.

Результати.

Згідно ч. 5 ст. 11 Закону України «Про ринки капіталу та організовані

товарні ринки», зелені облігації – це облігації, проспект яких передбачає використання залучених коштів виключно на фінансування екологічного проекту або окремого його етапу. У свою чергу, ст. 18 цього ж нормативного акту, надає визначення поняття «проект екологічного спрямування» – це проект у сфері альтернативної енергетики, енергоефективності, мінімізації утворення, утилізації та переробки відходів, впровадження екологічно чистого транспорту, органічного землеробства, збереження флори і фауни, водних і земельних ресурсів, адаптації до змін клімату, а також інший проект, спрямований на захист навколишнього природного середовища, впровадження екологічних стандартів, скорочення викидів у навколишнє природне середовище. Як бачимо, законодавець пішов шляхом виділення в окремий вид проектів екологічного спрямування проекти, пов'язані із органічним землеробством.

Завважимо: динаміка розвитку світового ринку в секторальному розрізі показує, що на даний час пріоритетними напрямками «зелених» проектів є енергоефективність будівель (37 % від усього обсягу випущених зелених облігацій з 2007 року), відновлювальні джерела енергії (26 %), чистий транспорт (16 %), управління водними ресурсами (12 %), поводження з відходами (4 %), інше (5 %) (Фролов, 2020). Тобто, органічне землеробство входить саме до останньої, найменш вагової категорії. Однак для України з її перспективами розвитку аграрної сфери, проблемами в царині використання природних ресурсів, налагодження належного фінансування проектів, пов'язаних саме із сільськогосподарським

виробництвом, є вкрай актуальним та своєчасним завданням і, на нашу думку, не має обмежуватись лише органічним землеробством. Тай саме вживання даної дефініції викликає низку заперечень, про що піде мова нижче.

Справа в тому, що за визнаними світом стандартами емісії зелених облігацій (Green Bond Principles (GBR)), до основних принципів цього виду цінних паперів належить цільове використання надходжень від їх розміщення («Green Bond Principles ...»). Для цього проект, що фінансується, повинен приносити екологічну користь, яка може бути оцінена емітентом за якісними, та, якщо можливо, кількісними показниками. У разі ж нехтування принципами GBR, тобто при введенні в оману інвесторів, державних органів тощо щодо напрямів використання коштів, отриманих від емісії зелених облігацій, матиме місце так званий «зелений камуфляж» («greenwashing»), навіть одиничний випадок якого, наголошують фахівці, може коштувати Україні втрати довіри та запустити невідворотний процес виходу інвесторів (Фролов, 2019: 285). Звідси українське законодавство має максимально чітко окреслити, які ж саме проекти можуть входити до вищезгаданих.

Однак на даний час термін «органічне землеробство» не визначений нормативно і наукові пошуки у цьому напрямі тривають. Приміром, Р.А. Циліорик у своєму дисертаційному дослідженні правового регулювання використання земельних ділянок для органічного землеробства пропонує розглядати органічне землеробство є «виробничу діяльність, нерозривно пов'язану із безпосереднім об'єктом сертифікованих сільсько-

господарських угідь, призначених для конкретно визначеного цільового призначення – виробництва органічної продукції рослинного походження, яка відповідає встановленим вимогам». Тобто органічне землеробство по суті, входить до поняття «органічне рослинництво», яке, у свою чергу, є складовою органічного виробництва (Циліорик, 2019: 16). Схожу думку висловлюють О.В. Гафурова та Б.Д. Песутурі, які відносять до органічного рослинництва по-перше, рослинництво як традиційну галузь сільськогосподарського виробництва (куди входить органічне землеробство), а по-друге – заготівлю таких органічних об'єктів рослинного світу, як дикорослі рослини, водорості та гриби (Гафурова & Песутурі, 2021: 32).

Аналізуючи особливості органічного виробництва та вимоги до нього, в першу чергу визначені базовим Законом України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» від 10.07.2018 р. № 2496-VIII, видно, що органічне рослинництво, тваринництво, аквакультура повною мірою відповідають категоріям екологічних проектів, передбачених принципами GBR. Приміром, таким як: екологічно сталі сільське господарство, тваринництво та аквакультура; сільськогосподарські технології, що не шкодять клімату та ін. («Green Bond Principles ...»).

Підкріплюється ця теза й напрацюваннями юридичної науки. Так, Д.С. Піддубна виділяє в якості позитивних наслідків органічного виробництва відновлення родючого шару ґрунту, збереження та покращення родючості ґрунтів, запобігання ерозійним процесам (Піддубна, 2015: 10).

Інший вчений – І.В. Ігнатенко, розглядаючи органічне виробництво в контексті концепції сталого розвитку агросфери підкреслює, що головним завданням органічного сільського господарства є збереження навколишнього природного середовища та підвищення родючості ґрунту. В екологічному плані, говорить автор, органічне сільське господарство здатне виробляти та використовувати нові технології, які б не порушували природного функціонування середовища (Ігнатенко, 2020: 161). Розглядає органічне землеробство як сталу форму ведення сільського господарства, що забезпечує покращення стану навколишнього природного середовища та ресурсного забезпечення М.А. Дейнега (Дейнега, 2017: 51) та інші вчені.

Поширення застосування методів органічного виробництва як напрямку заохочення сучасного та сталого сільськогосподарського виробництва з урахуванням необхідності захисту навколишнього середовища і тварин визнається в ст. 404 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16.09.2014 р. № 1678-VII. Ще один базовий міжнародний документ у сфері правового регулювання органічного виробництва - Постанова Ради (ЄС) № 834/2007 від 28.06.2007 р. стосовно органічного виробництва і маркування органічних продуктів, та скасування Постанови (ЄС) № 2092/91 - закріплює, що метод органічного виробництва відіграє подвійну соціальну роль: з одного боку, забезпечує специфічний ринок, який відповідає потребам

споживача у органічній продукції, а з іншого – забезпечує загальне благо, сприяючи захисту довкілля, належному утриманню тварин, а також розвитку сільської місцевості («Council Regulation (EC) No 834/2007 ...»).

Звичайно, невичерпний перелік проектів екологічного спрямування (за Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки») не виключає можливості використання зелених облігацій для фінансування органічного сільськогосподарського виробництва. Однак, на нашу думку, доцільніше було б прямо передбачити саме цей, ширший, порівняно із органічним землеробством, напрям для спрощення практичної реалізації законодавчих приписів.

Важливим є й те, що оперування вже закріпленою в нормативному полі категорією «органічне виробництво» суттєво полегшить роботу як в частині підготовки проектів, що фінансуватимуться за кошти, отримані від розміщення зелених облігацій, так і в частині контролю за цільовим використанням таких фінансових ресурсів. Це впливає із того, що діюче українське законодавство у сфері органічного виробництва вже є достатньо розвиненим, відповідає в цілому міжнародним вимогам (зокрема вже згаданій Постанові Ради (ЄС) № 834/2007 від 28.06.2007 р., Постанові Комісії (ЄС) № 889/2008 від 5.09.2008 р. («Постанова Комісії (ЄС) № 889/2008 ...»)) та забезпечує належний рівень правового регулювання відповідних відносин. Таким чином, емітентам зелених облігацій буде значно простіше дотриматись всіх чотирьох Green Bond Principles: використання коштів, процесу оцінки і відбору проектів, управління коштами та звітності.

Висновки і перспективи.

Отже, пропонуємо викласти абзац перший ч. 2 ст. 18 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» в такій редакції: «проект екологічного спрямування – це проект у сфері альтернативної енергетики, енергоефективності, мінімізації утворення, утилізації та переробки відходів, впровадження екологічно чистого транспорту, органічного виробництва, збереження флори і фауни, водних і земельних ресурсів, адаптації до змін клімату, а також інший проект, спрямований на захист навколишнього природного середовища, впровадження екологічних стандартів, скорочення викидів у навколишнє природне середовище».

Не менш важливим питанням є й визначення потенційно можливих емітентів зелених облігацій для підтримки сфери органічного виробництва. Фахівцями Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України було проведено аналіз перспектив випуску зелених облігацій в Україні різними емітентами. В результаті врахування таких аспектів, як: власна кредитоспроможність емітента, попередня історія випуску облігацій, потенціал запозичень, можливості поліпшення ліквідності облігацій, розмір трансакції (потенційний обсяг випуску облігацій), вартість впровадження структури, ризик якості моніторингу та нагляду, вплив на розвиток «зелених» проектів, потенційний інтерес інвесторів було встановлено, що найбільш перспективними емітентами зелених облігацій є держава (уряд), муніципалітети, а в перспективі – спеціалізована установа, утворена урядом. Щодо підприємств та фінансових установ, то за сучасних українських реалій їх потенціал щодо емісії зелених облігацій був оцінений як

незначний (Фролов, 2020). Очевидно, що ці узагальнення є справедливим й стосовно перспективних емітентів зелених облігацій на проекти із органічного виробництва.

На наш погляд, все таки саме держава повинна взяти на себе основну роль у розвитку розглядуваного напрямку. Звідси подальші наукові дослідження потрібно сконцентрувати на питаннях: відображення необхідності започаткування використання зелених облігацій як фінансового інструменту для розвитку органічного виробництва в програмних документах (концепціях розвитку сільського господарства, окремих його підгалузей тощо); встановленні стимулів для емітентів та інвесторів враховуючи міжнародний досвід, (наприклад звільнення емітентів від податків, надання інвесторам та емітентам податкових кредитів тощо); посиленні інформаційно-роз'яснювальної роботи серед потенційних емітентів та інвесторів та ін.

Список використаних джерел

1. Органічне виробництво в Україні. URL: <https://www.me.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2021 р.).
2. Внутрішній органічний ринок України у 2020 році зріс на 3%. URL: <https://organicinfo.ua> (дата звернення: 27.08.2021 р.).
3. Експорт української органічної продукції (2020 рік, огляд). URL: <https://organicinfo.ua> (дата звернення: 30.08.2021 р.).
4. Програми держпідтримки АПК на 2021 рік: тваринництво, кредитування, садівництво, фермерство, сільгосптехніка, зрошення, посуха. URL: <https://agropolit.com> (дата звернення: 30.08.2021 р.).
5. Фролов А. Зелені облігації як інструмент залучення фінансування в проекти екологічного спрямування. URL: <https://sae.gov.ua> (дата звернення: 30.08.2021 р.).

6. Green Bond Principles. URL: <https://www.icmagroup.org> (дата звернення: 30.08.2021 р.).
7. Фролов А. Формування державної політики організації та розвитку ринку «зелених» облігацій в Україні. «Зелені» інвестиції у сталому розвитку: світовий досвід та український контекст. Київ: Центр Разумкова, 2019. С. 281-294.
8. Циліурік Р.А. Правове регулювання використання земельних ділянок для органічного землеробства: автореф. дис. ... к.ю.н. Харків, 2019. 23 с.
9. Гафурова О.В., Псутурі Б.Д. Органічне рослинництво як аграрно-правова категорія. Право. Людина. Довкілля. 2021. № 12(1). С. 28-34.
10. Піддубна Д.С. Правовий захист органічної продукції від генетично модифікованих організмів в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2015. 20 с.
11. Дейнега М.А. Органічне землеробство – умова сталого природокористування: правове забезпечення. Правові засади ведення органічного землеробства: зб. матеріалів наук.-практ. конф. (м. Харків, 29–30.09.2017 р.). Харків, 2017. С. 51–55.
12. Ігнатенко І.В. Деякі правові питання органічного виробництва в контексті концепції сталого розвитку агросфери. Актуальні правові проблеми інноваційного розвитку агросфери: зб. матеріалів наук.-практ. конф. (м. Харків, 20.11.2020 р.). Харків, 2020. С. 160–164.
13. Council Regulation (EC) No 834/2007 of 28 June 2007 on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC) No 2092/91. URL: <http://eur-lex.europa.eu/> (дата звернення: 02.09.2021 р.).
14. Постанова Комісії (ЄС) № 889/2008 від 5.09.2008 р. Детальні правила щодо органічного виробництва, маркування і контролю для впровадження Постанови Ради (ЄС) № 834/2007 стосовно органічного виробництва і маркування органічних продуктів. URL: <http://organic-food.com.ua/organicheszakonodatelstvo-es> (дата звернення: 02.09.2021 р.).

References

1. Orhanichne vyrobnytstvo v Ukraini [Organic production in Ukraine]. Available at: <https://www.me.gov.ua> (in Ukrainian).
2. Vnutrishnii orhanichnyi rynek Ukrainy u 2020 rotsi zris na 3 % [Ukraine's domestic organic market in 2020 grew by 3 %]. Available at: <https://organicinfo.ua> (in Ukrainian).
3. Eksport ukrainskoi orhanichnoi produktsii (2020 rik, ohliad) [Export of Ukrainian organic products (2020, review)]. Available at: <https://organicinfo.ua> (in Ukrainian).
4. Prohramy derzhpidtrymky APK na 2021 rik: tvarynnytstvo, kredytuvannia, sadivnytstvo, fermerstvo, silhospstekhnika, zroshennia, posukha [State support programs for the agro-industrial complex for 2021: animal husbandry, lending, horticulture, farming, agricultural machinery, irrigation, drought]. Available at: <https://agropolit.com> (in Ukrainian).
5. Frolov, A. Zeleni oblihatsii yak instrument zaluchennia finansuvannia v proekty ekolohichnoho spriamuvannia [Green bonds as a tool to attract funding for environmental projects]. Available at: <https://saee.gov.ua> (in Ukrainian).
6. Green Bond Principles. Available at: <https://www.icmagroup.org> (in English).
7. Frolov, A. (2019). Formuvannia derzhavnoi polityky orhanizatsii ta rozvytku rynku «zelenykh» oblihatsii v Ukraini. «Zeleni» investytsii u stalomu rozvytku: svitovi dosvid ta ukrainskyi kontekst [Formation of the state policy of organization and development of the market of «green» bonds in Ukraine. «Green» investments in sustainable development: world experience and Ukrainian context]. Kyiv: Tsentr Razumkova, 281-294 (in Ukrainian).
8. Tsyliuryk, R.A. (2019). Pravove rehuliuвання vykorystannia zemelnykh dilianok dlia

- orhanichnoho zemlerobstva [Legal regulation of land use for organic farming]. Kharkiv, 23 (in Ukrainian).
9. Hafurova, O.V. & Psuturi, B.D. (2021). Orhanichne roslynnytstvo yak aharno-pravova katehoriia. Pravo. Liudyna. Dovkillia [Organic crop production as an agrarian-legal category. Law. Human. Environment], 12(1): 28–34 (in Ukrainian).
 10. Piddubna, D.S. (2015). Pravovyi zakhyst orhanichnoi produktsii vid henetychno modifykovanykh orhanizmiv v Ukraini [Legal protection of organic products from genetically modified organisms in Ukraine]. Kyiv, 20 (in Ukrainian).
 11. Deineha, M.A. (2017). Orhanichne zemlerobstvo – umova staloho pryrodokorystuvannia: pravove zabezpechennia. Pravovi zasady vedennia orhanichnoho zemlerobstva [Organic farming – a condition for sustainable use of nature: legal support. Legal bases of organic farming]. Kharkiv, 51–55 (in Ukrainian).
 12. Ihnatenko, I.V. (2020). Deiaki pravovi pytannia orhanichnoho vyrobnytstva v konteksti kontseptsii staloho rozvytku ahrosfery. Aktualni pravovi problemy innovatsiinoho rozvytku ahrosfery [Some legal issues of organic production in the context of the concept of sustainable development of the agrosphere. Actual legal problems of innovative development of the agrosphere]. Kharkiv, 160–164 (in Ukrainian).
 13. Council Regulation (EC) No 834/2007 of 28 June 2007 on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC) No 2092/91. Available at: <http://eur-lex.europa.eu/> (in English).
 14. Postanova Komisii (IeS) № 889/2008 vid 5.09.2008. Detalni pravyla shchodo orhanichnoho vyrobnytstva, markuvannia i kontroliu dlia vprovadzhennia Postanovy Rady (IeS) № 834/2007 stosovno orhanichnoho vyrobnytstva i markuvannia orhanichnykh produktiv [Commission Regulation (EC) № 889/2008 of 5.09.2008 Detailed rules on organic production, labeling and control for the implementation of Council Regulation (EC) № 834/2007 on organic production and labeling of organic products]. Available at: <http://organic-food.com.ua/> organich-eszakonodatelstvo-es (in Ukrainian).

T.S. Novak & V.O. Melnyk (2021). ON THE ISSUE OF LEGAL ENVIRONMENT OF THE APPLICATION OF GREEN BONDS FOR THE DEVELOPMENT OF ORGANIC PRODUCTION IN UKRAINE. Law. Human. Environment, 12(3): 75-83.

<https://doi.org/10.31548/law2021.03.009>

Summary. *The article presents a scientific and theoretical analysis of the legislation that introduces green bonds as a tool for financing organic production, as well as identifies ways for its improvement.*

It is determined that a new type of securities – green bonds, can become one of the tools to support the development of organic agricultural production. It is proved that the allocation of environmental projects as a direction, which involve the use of funds raised from the issuance of green bonds, organic farming, is debatable, given the lack of normative definition of this concept, which may complicate the implementation of legislation and compliance with green bond issuance standards (Green Bond Principles). Based on the analysis of legal doctrine in terms of defining the concepts of «organic farming», «organic crop», «organic production», as well as features of organic production, it is concluded that organic crop, livestock, aquaculture fully meet the categories of environmental projects GBR principles (such as: ecologically sustainable agriculture, animal husbandry and aquaculture; agricultural technologies that do not harm the climate, etc.)

It is proposed to set out the first paragraph of Part 2 of Art. 18 of the Law of Ukraine «On Capital Markets and Organized Commodity Markets» as follows: «environmental project is a project in the field of alternative energy, energy efficiency, minimization of waste generation, utilization and processing, introduction of environmentally friendly transport, organic production, conservation of flora and fauna, water and land resources, adaptation to climate change, and another project, aimed at protecting the environment, implementing environmental standards, reducing emissions into the environment».

Keywords: *government support, green bonds, legal support, environmental project, organic production, organic farming, organic products*
